

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ринок деревини

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку деревини, регулює відносини, пов'язані з обігом, купівлею – продажем та іншими видами відчуження, електронним обліком, імпортом / експортом та операціями з лісоматеріалами, виробами з деревини, спрямований на охорону та використання лісу, навколишнього природного середовища, розвиток ринкових відносин у лісопромисловому комплексі, з метою забезпечення деревиною потреб споживачів на принципах вільної і добросовісної конкуренції та сталого використання лісових ресурсів, недопущення знищення лісів та завдання їм шкоди.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

біржовий товар на ринку деревини - лісоматеріали необроблені, деревина паливна, окремі вироби з деревини, а також деривативні контракти, що укладаються на товарних біржах, базовим активом яких є лісоматеріали необроблені, деревина паливна, окремі вироби з деревини;

використання деревини для власних потреб – використання деревини для забезпечення внутрішніх господарських потреб учасників ринку деревини, зокрема, для опалення та/або здійснення будівельно-ремонтних робіт належного такому суб'єкту господарювання майна;

баланс учасника системи обліку – загальний обсяг обліковуваної деревини, що є у власності (розпорядженні) суб'єкта господарювання, із деталізацією її розмірно-якісних та інших характеристик;

господарські операції з деревиною – дія або подія щодо лісоматеріалів необроблених, деревини паливної та/або окремих виробів з деревини, яка викликає зміни у структурі активів та зобов'язань, та/або власному капіталі учасника ринку деревини;

декларація про деревообробну діяльність – офіційна заява, що подається суб'єктом перероблення лісоматеріалів про здійснення ним перероблення лісоматеріалів як основного виду господарської діяльності;

деревина - анізотропний волокнистий матеріал, який знаходиться між корою і серцевиною та становить основну масу деревних або кущових рослин;

деревина паливна – лісоматеріали круглі або колоті, непридатні (або недоцільні) для використання, в тому числі як будівельної деревини, в круглому вигляді та/або пиляння, стругання чи лущення, тобто для виробництва корисних пиломатеріалів, заготовок, шпону, сірників тощо, що відповідає коду 4401 групи 44 розділу IX Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності;

лісоматеріали – деревні матеріали, які добуваються шляхом розподілу на частини звалених дерев та деревних колод (уздовж або поперек) для подальшого використання або переробки;

лісоматеріали необроблені – лісоматеріали згідно з кодом 4403 групи 44 розділу IX Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності;

обліковувана деревина – лісоматеріали необроблені, деревина паливна та окремі вироби з деревини, які є об'єктом обліку у системі електронного обліку деревини;

окремі вироби з деревини - вироби з деревини згідно з кодами 4401, 4402, 4404, 4406, 4407, 4408, 4409, 4410, 4411, 4412, 4415, 4416 00 00 00 групи 44 розділу IX Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності;

регулятор - центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства та який здійснює свій функціонал на ринку деревини згідно із даним Законом;

ринок деревини – система правовідносин, що виникають між учасниками ринку під час здійснення ними господарських операцій з деревиною;

рідкісні породи дерев - породи дерев, які занесені до Червоної книги України;

товаросупровідні документи – документи, що прямують разом з товаром й містять відомості про лісоматеріали необроблені, деревину паливну та/або окремі вироби з деревини, що переміщуються транспортним засобом;

система електронного обліку деревини (ЕОД) – це система правовідносин, що виникають під час внесення, обробки, зберігання, захисту та надання доступу до інформації та даних щодо заготівлі, виготовлення, обігу (руху), купівлі-продажу, експорту, імпорту та інших господарських операцій з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною та окремими виробами з деревини засобами автоматизованої інформаційно – комунікаційної системи;

суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини – це юридичні особи та фізичні особи – підприємці, які мають відповідне обладнання, виробничі площі та здійснюють механічну і хіміко-механічну обробку, переробку деревини, а також виробництво товарів, у технологічному процесі виготовлення яких використовується деревина.

2. Терміни «товарна біржа», «біржові торги», «біржова угода», «біржовий договір», «електронна торгова система», «організація торгівлі продукцією на товарних біржах», «організація укладання деривативних контрактів на товарних біржах» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про товарні біржі».

Терміни «деривативні контракти», «клірингова установа» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Інші терміни в цьому Законі вживаються у значеннях, наведених у Лісовому кодексі України, Господарському кодексі України, Цивільному кодексі України, Законі України «Про захист економічної конкуренції».

Стаття 2. Законодавство у сфері регулювання ринку деревини

1. Законодавство у сфері регулювання ринку деревини складається з Конституції України, Лісового кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про товарні біржі», цього Закону та інших актів законодавства і прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері ринку деревини.

2. На виконання зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон та нормативно-правові акти, прийняті на його виконання, спрямовані на імплементацію Регламенту (ЄС) 2023/1115 щодо доступності на ринку Європейського Союзу та експорту з Європейського Союзу певних товарів та продукції, пов'язаних зі знелісненням та деградацією лісів, а також про скасування Регламенту (ЄС) №995/2010.

Стаття 3. Принципи функціонування ринку деревини

1. Функціонування ринку деревини має базуватись на наступних принципах:
 - прозорості та відкритості;
 - доброчесності;
 - змагальності та добросовісної конкуренції;
 - вільної торгівлі;
 - захисту навколишнього природного середовища та раціонального використання лісових ресурсів;
 - запобігання знелісненню, недопущення знищення лісів та завдання їм шкоди;
 - недопущення обігу, купівлі-продажу, імпорту / експорту деревини, якщо її заготівля спричинила знеліснення, або вона була заготовлена з порушенням вимог відповідного законодавства;
 - відповідальності учасників ринку за порушення правил діяльності на ринку деревини та договірних зобов'язань;
 - впровадження кращих міжнародних практик з метою постійного вдосконалення ринку деревини;

- відкритості та прозорості відносин з державними органами у межах законодавства України, у тому числі своєчасного взаємного обміну необхідною інформацією.

2. На ринку деревини забороняється обіг незаконно заготовленої деревини, лісоматеріалів та вироблених з них окремих виробів з деревини.

3. Вимоги щодо надання, захисту, розкриття та оприлюднення інформації на ринку деревини визначаються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на виконання цього Закону.

4. Учасникам ринку деревини дозволяється обробка персональних даних для здійснення функцій та повноважень, передбачених цим Законом. Захист персональних даних здійснюється учасниками ринку відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

5. Обов'язковою умовою участі на ринку деревини є:

- укладення договору про доступ до системи електронного обліку деревини з адміністратором електронної системи обліку деревини та/або авторизованим інформаційним агентом.

- включення суб'єкта господарювання з обробки/переробки деревини до Реєстру суб'єктів перероблення деревини.

Розділ II. Державне регулювання ринку деревини

Стаття 4. Органи державної влади, які здійснюють державне регулювання ринку деревини

1. Державне регулювання ринку деревини здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію, державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку в межах повноважень, наданих законодавством про організовані товарні ринки, та інші органи державної влади в межах своїх повноважень, визначених законодавством.

2. Органи державної влади, які здійснюють державне регулювання ринку деревини, при виконанні покладених на них завдань взаємодіють між собою, а також з іншими органами державної влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

Стаття 5. Повноваження Кабінету Міністрів України щодо державного регулювання ринку деревини

До повноважень Кабінету Міністрів України щодо державного регулювання ринку деревини відносяться:

спрямування та координація діяльності органів виконавчої влади щодо організації охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

затвердження Державної стратегії управління лісами України;

забезпечення розробки та затвердження державних цільових програм, спрямованих на розв'язання проблемних питань щодо охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

передання у власність, надання у постійне користування для нелісогосподарських потреб земельних лісових ділянок, що перебувають у державній власності;

встановлення вимог до функціонування електронних інформаційних систем у сфері лісового господарства та доступу до інформації, що міститься в цих системах, відповідно до законодавства;

затвердження порядку видачі, переоформлення, анулювання та відмови у видачі, переоформленні, анулюванні сертифіката про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини;

визначення порядку видачі, переоформлення, анулювання та відмови у видачі, переоформленні, анулюванні довідки про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля лісоматеріалів;

визначення порядку видачі, переоформлення, анулювання та відмови у видачі, переоформленні, анулюванні довідки про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів;

визначення особливостей торгівлі деревиною на організованих товарних ринках для окремих категорій учасників ринку;

встановлення характеристик продажу деревини у роздріб, в тому числі для потреб індивідуального будівництва, ремонту будівель та опалення, що здійснюється поза організаторами біржових торгів на ринку деревини;

затвердження правил відтворення лісів;

затвердження порядку проведення моніторингу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених і контролю за неперевищенням обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених;

вирішення інших питань у сфері лісових відносин відповідно до законодавства.

Стаття 6. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства

До повноважень центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію, державної політики у сфері лісового та мисливського господарства (далі – Міністерство), відносяться:

визначення пріоритетних напрямів та стратегії розвитку у сфері лісових відносин;

забезпечення формування державної політики у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів, ведення лісовпорядкування, державного

лісового кадастру, обліку, моніторингу та проведення національної інвентаризації лісів;

забезпечення формування державної політики у сфері збереження, відтворення та невиснажливого використання біологічного і ландшафтного різноманіття, охорони, захисту, використання та відтворення лісів, формування, збереження та використання екологічної мережі;

забезпечення формування державної політики у сфері лісового та мисливського господарства;

розробка та організація виконання державних цільових, галузевих та інших програм охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

забезпечення створення та функціонування загальнодержавної інтегрованої інформаційно-аналітичної системи про результати здійснення державного природоохоронного контролю та моніторингу стану навколишнього природного середовища, у тому числі єдиного електронного реєстру актів, складених за результатами здійснення заходів з державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;

забезпечення нормативно-правового регулювання, а саме розробка проектів нормативно-правових актів, видача нормативно-правових актів в межах повноважень, передбачених цим Законом, у сфері раціонального використання, відтворення і охорони об'єктів тваринного і рослинного світу, біологічного і ландшафтного різноманіття, охорони, захисту, використання та відтворення лісів, формування, збереження та використання екологічної мережі, біологічної та генетичної безпеки, охорони та раціонального використання земель;

участь у здійсненні заходів щодо адаптації законодавства України до законодавства ЄС;

вирішення інших питань, що визначені законами України та покладені на нього законодавством.

Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державної політики у сфері лісового та мисливського господарства

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства (далі – Регулятор), відносяться:

адміністрування або визначення адміністратора Реєстру суб'єктів перероблення деревини

внесення пропозицій щодо формування державної політики у сфері лісового та мисливського господарства;

здійснення нормативно-правового регулювання та державного контролю за додержанням нормативно-правових актів щодо ведення лісового господарства;

здійснення управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління;

здійснення заходів щодо захисту інтересів підприємств, установ і організацій, що належать до сфери його управління, на зовнішньому ринку, розвиток внутрішнього ринку продукції і послуг лісового та мисливського господарства;

організація та координація робіт з лісовпорядкування, державного лісового кадастру, обліку, моніторингу та проведення національної інвентаризації лісів;

організація ведення лісового господарства і раціонального використання лісових ресурсів;

забезпечення функціонування державної лісової охорони, координація діяльності лісової охорони інших постійних лісокористувачів і власників лісів;

координація здійснення заходів з охорони лісів від пожеж та захисту від шкідників і хвороб;

координація роботи з ведення лісового господарства підпорядкованими йому науково-дослідними установами;

участь у підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації кадрів для лісового господарства;

визначає кваліфікаційні вимоги, затверджує навчальні програми та здійснює акредитацію навчальних центрів з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для лісового господарства, а також надає консультації та проводить навчання власників лісів і постійних лісокористувачів;

визначення особи, яка забезпечує адміністрування системи електронного обліку деревини;

визначення технічного адміністратора інформаційної системи у сфері лісового господарства;

видача спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів, сертифікатів про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, довідок про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля лісоматеріалів, довідок про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів та надання інших адміністративних послуг відповідно до законодавства;

забезпечення відкритості інформації про видані спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів, зокрема лісорубні квитки та лісові квитки, а також інформації про зміну цільового призначення земельних ділянок лісового фонду;

прийняття рішень про віднесення лісів до відповідної категорії;

забезпечення створення та функціонування єдиної електронної таксаційної та картографічної бази даних про ліси;

розробка та запровадження Реєстру суб'єктів перероблення деревини;

розробка, затвердження та внесення змін до форми Типового договору щодо купівлі-продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, окремих виробів з деревини поза організованим товарним ринком у випадках, визначених цим Законом;

розробка, затвердження та внесення змін до форми Типового договору щодо купівлі-продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, окремих виробів з деревини на організованому товарному ринку згідно даного Закону;

розробка проектів нормативно-правових актів, видача нормативно-правових актів у сфері регулювання відносин на ринку деревини, в межах повноважень, передбачених цим Законом;

погодження внутрішніх документів організатора біржових торгів на ринку деревини, в частині, що встановлює порядок організації та проведення біржових торгів деревиною;

ведення державного лісового кадастру та обліку лісів;

встановлення переліку звітних даних та порядку їх складання, подання та/або оприлюднення учасниками ринку деревини;

погодження документації із землеустрою у випадках та порядку, визначених Земельним кодексом України та Законом України "Про землеустрій", щодо відповідності зазначеної документації лісовому законодавству;

здійснення міжнародного співробітництва з питань ведення лісового господарства;

здійснення моніторингу лісів та ринку деревини;

здійснення державного управління в галузі ведення лісового та мисливського господарства, а також державного контролю за дотриманням вимог нормативно-правових актів щодо ведення лісового господарства (крім державного контролю з карантину рослин та у сфері захисту рослин);

здійснення контролю за додержанням постійними лісокористувачами, власниками лісів та іншими суб'єктами господарювання вимог, встановлених цим Законом;

забезпечення створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток інфраструктури ринку деревини;

прийняття обов'язкових до виконання актів індивідуальної дії, направлених на попередження або припинення порушення вимог цього Закону;

притягнення учасників ринку до адміністративної відповідальності за порушення вимог цього Закону та застосування санкцій, передбачених цим Законом;

здійснення інших повноважень, визначених цим Законом.

Стаття 8. Повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо державного регулювання ринку деревини

До повноважень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку у сфері державного регулювання ринку деревини відносяться:

визначення особливостей застосування законодавства про організовані товарні ринки для ринку деревини;

погодження вимог Регулятора до організаторів біржових торгів на ринку деревини;

сприяння ефективному функціонуванню біржового ринку деревини на основі збалансування інтересів всіх учасників ринку деревини;

здійснення інших повноважень, визначених законодавством про організовані товарні ринки, щодо ринку деревини.

Розділ III. Учасники ринку деревини

Стаття 9. Перелік учасників ринку деревини

1. До учасників ринку деревини належать власники лісів та постійні лісокористувачі, **суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки деревини, інші суб'єкти господарювання та фізичні особи, що здійснюють будь-які операції з деревиною, а також організатори біржових торгів на ринку деревини.**

2. Реєстр власників лісів, постійних лісокористувачів та суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з обробки деревини, формується засобами системи електронного обліку деревини. Інформація з зазначеного Реєстру розкривається згідно вимог цього Закону.

Стаття 10. Власники лісів та постійні лісокористувачі

1. Суб'єктами, які мають право здійснювати заготівлю деревини, є власники лісів та постійні лісокористувачі.

2. Власники лісів та постійні лісокористувачі, щорічно, не пізніше 1 жовтня надають Регулятору план заготівлі лісоматеріалів наступного календарного року у порядку та за формою, встановленою Регулятором.

3. Відтворення лісів здійснюється власниками лісів та постійними лісокористувачами на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зруби, згарища, рідколісся, насадження, що загинули, тощо), шляхом відновлення, та на землях, що раніше не були зайняті лісом, насамперед непридатних для використання в сільському господарстві або виділених для створення захисних лісових насаджень лінійного типу — лісорозведення. Правила та порядок відтворення лісів затверджуються Кабінетом міністрів України.

4. Власники лісів та постійні лісокористувачі мають право використовувати заготовлену ними деревину для власних потреб. Використання деревини для власних потреб не може здійснюватися у співпраці із будь-якими іншими особами/суб'єктами на підставі будь-яких правочинів, а також не може передбачати отримання комерційного прибутку.

5. Власники лісів та постійні лісокористувачі зобов'язані укласти договір про доступ до системи електронного обліку деревини, надавати та отримувати інформацію у порядку та згідно вимог, встановлених Регулятором.

Стаття 11. Суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини

1. Суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини, які включені до Реєстру суб'єктів перероблення деревини мають першочерговий доступ до купівлі лісоматеріалів необроблених на біржових торгах на ринку деревини. Таке право реалізується через принцип **каскадності аукціонів** на яких реалізуються лісоматеріали необроблені, деревина паливна.

2. Всі суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини, зобов'язані вести облік належного їм обсягу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної та окремих виробів з деревини у спосіб, що дозволяє забезпечити можливість передачі інформації до системи електронного обліку деревини.

3. Суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини, мають право здійснювати будь-які господарські операції із деревиною (обробка, перероблення, відчуження тощо) виключно, якщо такі лісоматеріали необроблені та/або деревина паливна були заготовлені та/або придбані законним способом, перевезені на підставі оформленої згідно вимог цього Закону товарно-транспортної накладної та/або інших товаросупровідних документів та інформація про такі дії була передана до системи електронного обліку деревини.

4. Суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини, зобов'язані укласти договір про доступ до системи електронного обліку деревини, надавати та отримувати інформацію у порядку та згідно вимог, встановлених Регулятором.

Стаття 12. Організатор біржових торгів на ринку деревини

1. Організатором біржових торгів на ринку деревини є товарна біржа, яка отримала ліцензію на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або ліцензію на провадження діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та відповідає вимогам, встановленим Регулятором.

2. **Набуття товарними біржами статусу організатора біржових торгів на ринку деревини відбувається за результатами конкурсу, який проводиться конкурсною комісією. Порядок формування конкурсної комісії, забезпечення її роботи, оприлюднення інформації про проведення конкурсу, проведення конкурсу та інші питання організації конкурсного відбору визначаються Регулятором.** Конкурс проводиться у разі відсутності організаторів біржових торгів на ринку деревини, які можуть організовувати біржові торги деревиною.

3. Регулятор погоджує внутрішні документи організатора біржових торгів на ринку деревини, в частині, що стосується ринку деревини, у визначеному ним порядку.

4. Організатор біржових торгів на ринку деревини забезпечує проведення біржових торгів лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною та окремими виробами з деревини і створює умови для належної конкуренції учасників торгів.

5. Біржові торги лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною та окремими виробами з деревини відбуваються за допомогою електронної торгової системи, яка повинна забезпечувати можливість укладання договорів за результатами біржових торгів на ринку деревини в електронній формі з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

6. Організатор біржових торгів на ринку деревини або клірингова установа, яка надає йому послуги, зобов'язані запровадити належну систему управління ризиками учасників біржових торгів з метою мінімізації випадків невиконання або неналежного виконання договорів, укладених за результатами біржових торгів на ринку деревини. Для цього організатор біржових торгів на ринку деревини або клірингова установа, яка надає йому послуги, запроваджує інструменти забезпечення зобов'язань та організації розрахунків.

7. Учасниками біржових торгів на ринку деревини можуть бути виключно особи, які мають чинний договір про доступ до системи електронного обліку деревини та внесені до Реєстру суб'єктів перероблення деревини, крім випадків, визначених Регулятором.

8. До участі у біржових торгах не допускається учасник ринку деревини, якщо відносно нього (його клієнта) та організатора біржових торгів на ринку деревини, одна й та сама особа прямо або опосередковано здійснює контроль та/або має значний вплив на їх управління або діяльність та/або володіє їх майном.

9. Організатори біржових торгів на ринку деревини зобов'язані розраховувати індекси, які характеризують цінові показники на ринку деревини за основними породами деревини та своєчасно надавати вказану інформацію Регулятору.

Стаття 13. Інші суб'єкти господарювання та фізичні особи, що здійснюють будь-які операції з деревиною

1. Суб'єкти господарювання та фізичні особи, що не віднесені до жодної з груп учасників ринку деревини, передбачених статтями 10-12 цього Закону, мають право придбавати та відчужувати деревину відповідно до вимог цього Закону.

2. Суб'єкти господарювання та фізичні особи, які мають намір регулярно здійснювати будь-які господарські операції з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною та окремими виробами з деревини, зобов'язані укласти договір про доступ до системи електронного обліку деревини, надавати

інформацію про здійснення господарських операцій з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною та окремими виробами з деревини (зокрема, про відчуження поза організатором біржових торгів на ринку деревини, обробку / переробку, використання, списання), а також отримувати інформацію з системи електронного обліку деревини у порядку та згідно вимог, встановлених Регулятором. Критерії, що є підставою для обов'язковості укладення договору про доступ до системи електронного обліку деревини, визначаються Регулятором.

3. Суб'єкти господарювання та фізичні особи, які здійснили або мають намір здійснити окремі господарські операції з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною та окремими виробами з деревини без укладення договору про доступ до системи електронного обліку деревини зобов'язані надати інформацію про такі господарські операції до системи електронного обліку деревини шляхом звернення до адміністратора системи електронного обліку деревини. Порядок надання та отримання інформації засобами системи електронного обліку деревини у спосіб, визначений цією частиною, визначається Регулятором.

Розділ IV. Купівля – продаж та інші види відчуження деревини

Стаття 14. Купівля – продаж та інші види відчуження деревини

1. Купівля – продаж та інші види відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної здійснюється виключно за допомогою біржових торгів на ринку деревини, крім випадків відчуження:

для задоволення потреб національної безпеки та оборони, подолання наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих;

для замовників, які здійснюють закупівлі відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»;

для потреб індивідуального будівництва, ремонту будівель та опалення, іншого продажу у роздріб згідно характеристик, що встановлюються Кабінетом Міністрів України;

лісоматеріалів, які ввозяться на митну територію України, в митному режимі імпорту (випуску для вільного обігу).

2. Договір / контракт, за яким здійснюється відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, укладений поза організаторами біржових торгів на ринку деревини, крім випадків передбачених абзацами другим – п'ятим частини першої цієї статті, є нікчемним та не є підставою для внесення інформації про відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної до системи електронного обліку деревини, формування первинних, товаросупровідних документів, у тому числі товарно-транспортної або залізничної накладної, сертифікатів про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини.

3. Вимоги щодо формування лотів, порядку визначення стартової ціни лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, орієнтовної пропорції розподілу планових обсягів продажу за періодами постачання та щодо інших питань з продажу власниками лісів та постійними лісокористувачами лісоматеріалів необроблених, деревини паливної затверджуються Регулятором.

4. Ціноутворення в біржових торгах на ринку деревини ґрунтується на принципах вільного ринку та ринкової конкуренції.

5. Термін постачання за договором / контрактом, укладеним в результаті біржових торгів на ринку деревини, може складати один місяць, три місяці, шість місяців, дванадцять місяців з дати набрання чинності таким договором або інший термін, що передбачений внутрішніми документами організатора біржових торгів на ринку деревини.

6. Біржові торги на ринку деревини поділяються на:

квартальний електронний аукціон на підвищення для суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини

перший повторний електронний аукціон на підвищення для суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини

другий повторний електронний аукціон за методом покрокового зниження стартової ціни для суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини

третій повторний електронний аукціон за методом покрокового зниження стартової ціни для суб'єктів перероблення деревини та інших суб'єктів господарювання та фізичних осіб, що здійснюють будь-які операції з деревиною.

Особливості організації та проведення біржових торгів в залежності від поточних ринкових обставин додатково встановлюються Регулятором.

7. Регулятор з метою інформування учасників ринку про біржові торги:

щорічно не пізніше ніж за 90 календарних днів до початку наступного календарного року розробляє та публікує в інформаційній системі у сфері лісового господарства і на власному веб-сайті план-графік виставлення на продаж біржового товару на ринку деревини, постачання якого відбуватиметься у наступному році, із розподілом планових обсягів на періоди постачання наступний рік / півроку / квартал;

щоквартально з урахуванням фактичних обставин за потреби коригує план-графік виставлення на продаж біржового товару на ринку деревини, постачання якого відбуватиметься в наступному півріччі / кварталі, і не пізніше, ніж за 60 календарних днів до початку періоду поставки публікує його в інформаційній системі у сфері лісового господарства та на своєму веб-сайті.

8. Порядок та правила укладення, документального оформлення, стандартні (типові) умови договорів / контрактів, що укладаються в результаті біржових торгів на ринку деревини, та вимоги щодо їх виконання визначаються законодавством про організовані товарні ринки, правилами та/або іншими

внутрішніми документами організаторів біржових торгів на ринку деревини та затверджуються Регулятором.

Типовий договір / контракт, що укладаються за результатами біржових торгів, обов'язково має включати характеристики біржового товару на ринку деревини, вид контракту, вимоги щодо якості та обміру біржового товару на ринку деревини, умови поставки, ціну, умови оплати та порядок розрахунків, умови приймання – передачі біржового товару на ринку деревини, права та обов'язки сторін, відповідальність сторін та вирішення спорів, строк дії договору та інші умови, якщо такі будуть встановлені Регулятором.

9. З метою управління ризиками щодо укладання та виконання договорів / контрактів організатор біржових торгів на ринку деревини або клірингова установа, яка надає йому послуги, застосовує вимоги щодо надання гарантійного забезпечення. Така вимога застосовується як до зобов'язань покупця, так і до зобов'язань продавця. Розмір гарантійного забезпечення визначається організатором біржових торгів на ринку деревини або кліринговою установою, яка надає йому послуги, на підставі ґрунтовного аналізу ринкових та кредитних ризиків.

Стаття 15. Купівля – продаж та інші види відчуження деревини поза організованим товарним ринком

1. Купівля – продаж та інші види відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної поза організованим товарним ринком може здійснюватися виключно у випадках, визначених частиною першою статті 14 цього Закону.

2. Порядок та правила документального оформлення купівлі – продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної поза організатором біржових торгів на ринку деревини, форму типового договору та інші вимоги встановлює Регулятор.

3. Договір купівлі – продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що укладається поза організатором біржових торгів на ринку деревини, має передбачати характеристики предмету продажу, вимоги щодо якості та обміру товару, термін та умови поставки, ціну, умови оплати та порядок розрахунків, умови приймання – передачі товару, права та обов'язки сторін, відповідальність сторін та вирішення спорів, антикорупційне застереження, строк дії договору та інші умови, визначені Регулятором.

4. Інформація про кожний укладений договір та будь-яке відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної надається продавцем (стороною, яка здійснює відчуження) до системи електронного обліку деревини у порядку, визначеному Регулятором.

5. Якщо ціна договору про закупівлю лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, укладеного згідно законодавства про публічні закупівлі, суттєво відрізняється від поточних цінових показників на організованому товарному ринку, то такі закупівлі підлягають посиленому моніторингу та вжиттю невідкладних заходів з боку контролюючих органів.

Розділ V. Інформаційне забезпечення ринку деревини

Стаття 16. Інформаційні системи у сфері лісового господарства

1. Забезпечення ведення лісового господарства та інформаційне забезпечення ринку деревини здійснюється з допомогою інформаційних систем у сфері лісового господарства, які знаходяться в державній власності та є офіційним джерелом інформації про стан лісів, ведення лісового господарства та ринок деревини в Україні.

2. Інформаційні системи у сфері лісового господарства забезпечують:

функціонування персонального кабінету користувача;

функціонування Реєстру суб'єктів перероблення деревини

можливість подання та оприлюднення річних планів заготівлі деревини, а також інформації про основні результати лісогосподарської діяльності;

можливість видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів в електронному вигляді;

можливість видачі сертифікатів про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, довідки про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля деревини, довідки про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів, в електронному вигляді;

оприлюднення планів – графіків виставлення на продаж біржового товару на ринку деревини згідно вимог цього Закону;

оприлюднення інформації про результати проведення національної інвентаризації лісів, моніторингу лісів;

доступ до даних лісового кадастру;

розміщення проектів організації та розвитку лісового господарства;

оприлюднення інформації про заходи щодо поліпшення якісного складу лісів;

оприлюднення інформації про заплановані рубки, заплановані і здійснені заходи з відтворення лісів;

оприлюднення стану моніторингу внутрішнього споживання деревини;

оприлюднення аналітичних та статистичних даних про лісове господарство та ринок деревини;

доступ до інших відомостей та документів, визначених законодавством.

3. Власники лісів, постійні лісокористувачі і суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з обробки/переробки деревини реєструються в інформаційній системі у сфері лісового господарства та отримують доступ до персонального кабінету та розміщеної у ньому інформації на безоплатній основі.

4. Технічний адміністратор забезпечує доступ до персонального кабінету в інформаційній системі у сфері лісового господарства, розміщених у ній документів та інформації, здійснює заходи зі створення, доопрацювання та супроводу програмного забезпечення інформаційної системи, відповідає за його технічне і технологічне забезпечення, збереження та захист даних, оприлюднення інформації у формі відкритих даних. Технічний адміністратор інформаційної системи у сфері лісового господарства визначається Регулятором.

5. Використання інформаційної системи у сфері лісового господарства є обов'язковим для всіх постійних лісокористувачів та власників лісів незалежно від форми власності під час ведення лісового господарства.

6. Вимоги до функціонування інформаційної системи у сфері лісового господарства та доступу до інформації в ній визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Моніторинг ринку та оприлюднення інформації про ринок деревини

1. Моніторинг ринку деревини здійснюється Регулятором в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. У випадках та порядку, передбаченому цим законом та нормативно-правовими актами Регулятора, організатори біржових торгів на ринку деревини, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, залучені до процесу функціонування ринку деревини, оприлюднюють інформацію та документи в інформаційній системі у сфері лісового господарства.

3. Регулятор готує щоквартальні звіти про результати моніторингу ринку деревини та публікує такі звіти в інформаційній системі у сфері лісового господарства.

Розділ VI. Електронний облік деревини

Стаття 18. Система електронного обліку деревини. Реєстр суб'єктів перероблення деревини.

1. Система електронного обліку деревини має відповідати наступним принципам:

- забезпечення прозорості та документального підтвердження обігу (руху) обліковуваної деревини;

- забезпечення достовірності та повноти інформації про обіг, купівлю-продаж, імпорт / експорт та інші господарські операції з обліковуваною деревиною;

- підтвердження походження, заготівлі та реалізації обліковуваної деревини, запобігання її нелегальному обігу;

- систематизація та узагальнення інформації про походження, заготівлю та реалізацію лісоматеріалів власниками лісів та постійними лісокористувачами.

2. Держателем системи електронного обліку деревини та Реєстру суб'єктів перероблення деревини є Регулятор.

3. Електронний облік деревини та Реєстр суб'єктів перероблення деревини ведеться відповідно до нормативно-правових актів, затверджених Регулятором.

4. Учасниками Реєстру суб'єктів перероблення деревини є суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з оброблення/перероблення деревини, здійснюють виготовлення та продаж виробів з деревини;

5. Адміністрування Реєстру суб'єктів перероблення деревини забезпечує особа, яка визначена Регулятором.

6. Суб'єкт господарювання з обробки/переробки деревини, який має намір набути статусу учасника Реєстру суб'єктів перероблення деревини подає до Регулятора, заяву про включення до Реєстру суб'єктів перероблення деревини разом з документами та інформацією, що підтверджують виконання таким суб'єктом вимог цього Закону щодо набуття статусу учасника Реєстру суб'єктів перероблення деревини (далі – пакет документів). Перелік, форма таких документів, спосіб їх подання та порядок розгляду встановлюється Регулятором. Документи, подані для авторизації, не повинні містити недостовірну та/або оманливу інформацію, а також повинні відповідати вимогам законодавства.

7. Підставами для прийняття рішення про відмову у включенні суб'єкта господарювання з обробки/переробки деревини, до Реєстру суб'єктів перероблення деревини є:

1) невідповідність суб'єкта господарювання з обробки/переробки деревини, який має намір набути статус учасника Реєстру суб'єктів перероблення деревини, вимогам цього Закону;

2) невідповідність заяви та/або документів, поданих для авторизації, вимогам законодавства;

3) наявність у заяві та/або документах неповної та/або взаємовиключної, та/або неузгодженої, та/або недостовірної інформації.

8. Регулятор може прийняти рішення про виключення суб'єкта господарювання з обробки/переробки деревини з Реєстру суб'єктів перероблення деревини з таких підстав:

1) заява суб'єкта господарювання з обробки/переробки деревини;

2) суб'єкт господарювання з обробки/переробки деревини не здійснив жодної операції з деревиною за останній рік;

3) встановлення факту порушень вимог цього Закону.

Стаття 19. Учасники системи електронного обліку деревини

1. Учасниками системи електронного обліку деревини є учасники ринку деревини, що отримали доступ до системи обліку та зобов'язані згідно цього Закону надавати інформацію щодо обліковуваної деревини, а також адміністратор системи електронного обліку деревини.

Учасниками системи електронного обліку деревини є:

- власники лісів, постійні лісокористувачі та/або суб'єкти господарювання, які імпортують деревину на митну територію України;
- суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з оброблення/перероблення деревини, здійснюють виготовлення та продаж виробів з деревини;
- інші суб'єкти господарювання та особи, які здійснюють господарські операції з деревиною та відповідають критеріям, встановленим Регулятором;
- авторизовані інформаційні агенти;
- адміністратор системи електронного обліку деревини.

2. Учасники системи електронного обліку деревини (крім авторизованих інформаційних агентів) надають до системи електронного обліку деревини та отримують з неї інформацію та документи щодо власних господарських операцій в обсязі та у порядку, визначеному Регулятором.

3. Інформацію щодо правочинів про відчуження деревини, вчинених на організованому товарному ринку, до системи електронного обліку деревини зобов'язаний передати виключно організатор біржових торгів на ринку деревини, за результатами біржових торгів на якому було укладено відповідний біржовий договір / контракт, самостійно або через авторизованого інформаційного агента.

Організатор біржових торгів на ринку деревини має право самостійно або через авторизованого інформаційного агента отримувати інформацію про виконання договорів / контрактів, які були укладені на такому організаторі біржових торгів на ринку деревини, на підставі договору про доступ до системи електронного обліку деревини та іншу інформацію в обсязі та в порядку, визначеному Регулятором.

4. Авторизованими інформаційними агентами є організатори біржових торгів на ринку деревини, які відповідають вимогам, визначеним цим Законом.

Авторизований інформаційний агент здійснює обмін інформацією з системою електронного обліку деревини щодо укладення та виконання біржових договорів / контрактів, які були укладені в результаті біржових торгів, які були організовані таким авторизованим інформаційним агентом, або які були організовані іншим організатором біржових торгів на ринку деревини, з яким такий авторизований інформаційний агент уклав відповідний договір про організацію доступу до системи електронного обліку деревини.

Організатори біржових торгів на ринку деревини, що не є авторизованими інформаційними агентами, з метою забезпечення інформаційного обміну з системою електронного обліку деревини мають право укласти договір з авторизованим інформаційним агентом. Відповідальність за своєчасність,

достовірність та повноту інформації, що передається до системи електронного обліку деревини у такий спосіб, несе організатор біржових торгів на ринку деревини, на якому відбулись відповідні біржові торги.

Авторизований інформаційний агент забезпечує створення та підтримку в актуальному стані особистих кабінетів для доступу до системи електронного обліку деревини на підставі відповідного договору суб'єктам господарювання, які здійснюють виготовлення та/або продаж деревини та/або окремих виробів з деревини, а також має право надавати послуги щодо організації доступу до системи електронного обліку деревини власникам лісів, постійним лісокористувачам та/або суб'єктам господарювання, які імпортують деревину на митну територію України, а також іншим учасникам ринку деревини.

5. Адміністрування системи електронного обліку деревини забезпечує особа, яка визначена Регулятором. Така особа укладає з учасниками ринку деревини договори про доступ до системи електронного обліку деревини відповідно до вимог цього Закону, в порядку, визначеному Регулятором.

Адміністратор системи електронного обліку деревини зобов'язаний забезпечити доступ до системи електронного обліку деревини на підставі відповідного договору суб'єктам господарювання, які є власниками лісів, постійними лісокористувачами та/або імпортують деревину на митну територію України, та іншим суб'єктам господарювання та особам, які придбали та продають деревину поза організованим товарним ринком, а також має право надавати послуги щодо організації доступу до системи електронного обліку деревини іншим учасникам ринку деревини.

Стаття 20. Адміністратор системи електронного обліку деревини. Адміністратор Реєстру суб'єктів перероблення деревини.

1. Адміністратор системи електронного обліку деревини забезпечує функціонування системи обліку, зберігання та захисту інформації у системі електронного обліку деревини, надання доступу до системи електронного обліку деревини та здійснення інших заходів, пов'язаних з функціонуванням системи електронного обліку деревини.

2. Адміністратором системи електронного обліку деревини може бути юридична особа державної форми власності, що визначена Регулятором, та яка не є учасником ринку деревини.

3. Адміністратор системи електронного обліку деревини розробляє внутрішні документи з питань функціонування системи електронного обліку деревини, які погоджуються в порядку встановленому Регулятором.

4. У випадках та у порядку, що визначаються Регулятором, адміністратор системи електронного обліку деревини забезпечує внесення до системи електронного обліку деревини інформації про господарські операції з деревиною та видачу документів з системи електронного обліку деревини без відкриття особистого кабінету для осіб, які не є учасниками системи обліку деревини, але здійснюють господарські операції з деревиною.

5. Максимальні та мінімальні розміри тарифів на оплату послуг адміністратора системи електронного обліку деревини встановлюються адміністратором за погодженням з Регулятором.

6. Адміністратор Реєстру суб'єктів перероблення деревини забезпечує функціонування Реєстру суб'єктів перероблення деревини, зберігання та захисту інформації у Реєстрі суб'єктів перероблення деревини, надання доступу до Реєстру суб'єктів перероблення деревини та здійснення інших заходів, пов'язаних з функціонуванням Реєстру суб'єктів перероблення деревини.

7. Адміністратором Реєстру суб'єктів перероблення деревини бути юридична особа державної форми власності, що визначена Регулятором, та яка не є учасником ринку деревини.

8. Адміністратор Реєстру суб'єктів перероблення деревини розробляє внутрішні документи з питань функціонування Реєстру суб'єктів перероблення деревини, які погоджуються в порядку встановленому Регулятором.

Стаття 21. Авторизовані інформаційні агенти

1. Організатор біржових торгів на ринку деревини може отримати статус авторизованого інформаційного агента за умови відповідності однієї із таких вимог:

здійснює організацію біржових торгів на ринку деревини на підставі ліцензії на провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарній біржі не менше трьох років;

учасниками торгів на такому організаторі біржових торгів на ринку деревини є не менше 50% від загальної кількості всіх учасників ринку за даними електронної системи обліку деревини в середньому за останній календарний рік від дати подання заяви;

відповідає кількісним характеристикам щодо активності біржових торгів, що встановлюються Регулятором за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

застосовує електронну систему, що забезпечує виконання біржових договорів / деривативних контрактів на рівні не меншому ніж загальний показник виконання укладених на організованому товарному ринку договорів / контрактів, предметом яких є деревина, за останній календарний рік від дати подання заяви за даними електронної системи обліку деревини;

забезпечує наявність та підтримку програмно-технічного комплексу та захищених каналів зв'язку відповідно до вимог, встановлених Регулятором;

інші вимоги, які встановлені Регулятором.

Організатори біржових торгів на ринку деревини зобов'язані дотримуватися зазначених вимог протягом усього періоду наявності у них статусу авторизованого інформаційного агента.

2. Регулятор, у встановленому ним порядку, здійснює авторизацію інформаційних агентів шляхом включення організаторів біржових торгів на ринку деревини, які відповідають вимогам частини першої цієї статті, до Реєстру авторизованих інформаційних агентів.

Порядок ведення Реєстру авторизованих інформаційних агентів встановлюється Регулятором.

3. Організатор біржових торгів на ринку деревини, який має намір набути статусу авторизованого інформаційного агента подає до Регулятора, заяву про включення до Реєстру авторизованих інформаційних агентів разом з документами та інформацією, що підтверджують виконання таким організатором біржових торгів вимог цього Закону щодо набуття статусу авторизованого інформаційного агента (далі – пакет документів). Перелік, форма таких документів, спосіб їх подання та порядок розгляду встановлюється Регулятором.

Документи, подані для авторизації, не повинні містити недостовірну та/або оманливу інформацію, а також повинні відповідати вимогам законодавства.

5. Підставами для прийняття рішення про відмову у включенні організатора біржових торгів на ринку деревини до Реєстру авторизованих інформаційних агентів є:

1) невідповідність організатора біржових торгів на ринку деревини, який має намір набути статус авторизованого інформаційного агента, вимогам цього Закону;

2) невідповідність заяви та/або документів, поданих для авторизації, вимогам законодавства;

3) наявність у заяві та/або документах неповної та/або взаємовиключної, та/або неузгодженої, та/або недостовірної інформації;

4) невідповідність засобів, що забезпечують обмін інформацією з електронною системою обліку, вимогам законодавства.

6. Обмін інформацією між авторизованим інформаційним агентом та електронною системою обліку деревини здійснюється на підставі відповідного договору про доступ до системи обліку, який укладається адміністратором системи обліку деревини з кожним авторизованим інформаційним агентом. Вимоги до змісту таких договорів, у тому числі щодо складу, змісту та формату даних, що можуть передаватися та бути прийняті електронною системою обліку деревини визначаються Регулятором.

7. У разі виникнення у авторизованого інформаційного агента випадків переривання можливості обміну інформацією з електронною системою обліку деревини, такий авторизований інформаційний агент зобов'язаний невідкладно повідомити Регулятора, про факт зазначеної події та надати інформацію про очікувані терміни відновлення спроможності здійснювати обмін інформацією з електронною системою обліку деревини.

8. Регулятор може прийняти рішення про виключення організатора біржових на ринку деревини торгів з Реєстру авторизованих інформаційних агентів за наявності однієї з таких підстав:

- 1) заява авторизованого інформаційного агента;
- 2) авторизований інформаційний агент не здійснював жодного інформаційного обміну з системою електронного обліку протягом 3 календарних місяців поспіль;
- 3) встановлення факту невідповідності авторизованого інформаційного агента вимогам цього Закону.

Стаття 22. Порядок ведення електронного обліку деревини

1. Облік деревини та окремих виробів з деревини засобами системи електронного обліку деревини ведеться у кількісному виразі такими способами:

облік за партіями - внесення інформації про обліковувану деревину, яку включено до окремої партії, за породами, видами товарів, їх кількісними та якісними характеристиками;

облік штабелями - внесення інформації про обліковувану деревину за породами, їх розмірами та якісними характеристиками з прив'язкою всіх колод у штабелі до однієї бирки;

поколодний облік - внесення інформації про обліковувану деревину за породами, їх розмірами та якісними характеристиками з прив'язкою однієї колоди до однієї бирки;

поштучний облік - внесення інформації про кожну одиницю обліковуваної деревини за породами, видами товарів, їх кількісними та якісними характеристиками.

2. Джерелами інформації щодо надходження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної до системи електронного обліку деревини можуть бути:

- інформація про заготівлю деревини в результаті рубок та інших заходів лісового господарювання;

- інформація про заходи, не пов'язані з лісовим господарюванням (в тому числі розчищення лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, з метою подальшого будівництва тощо);

- інформація про імпорт деревини;

- інші джерела, що визначені Регулятором.

3. Джерелами інформації щодо надходження окремих виробів з деревини до системи електронного обліку деревини можуть бути:

- інформація про виробництво (обробку / переробку лісоматеріалів необроблених);

- інформація про імпорт окремих виробів з деревини;

- інші джерела, що визначені Регулятором.

4. Власники лісів, постійні лісокористувачі та інші учасники системи електронної обліку деревини, які вносять до системи обліку інформацію про надходження обліковуваної деревини повинні забезпечити наявність обладнання та технічної спроможності для обміну інформацією з системою електронною обліку деревини.

5. При зарахуванні лісоматеріалів необроблених, деревини паливної до системи електронного обліку деревини кожній обліковій одиниці з урахуванням способу обліку (колода / партія / штабель / штука) присвоюється унікальний цифровий ідентифікатор (бирка), за яким вноситься інформація щодо якісних та кількісних характеристик згідно переліку, що визначається Регулятором. При транспортуванні деревини, зміні власника та обробці / переробці деревини інформація про унікальний цифровий ідентифікатор зберігається та застосовується для визначення походження деревини.

6. При зарахуванні окремих виробів з деревини до системи електронного обліку деревини заноситься інформація про спосіб обліку (партія / штабель / штука), а також щодо кількісних та якісних характеристик, визначених Регулятором.

7. Облік деревини, що належить учаснику електронної системи обліку деревини, ведеться у розрізі балансу кожного окремого учасника системи обліку (крім організаторів біржових торгів на ринку деревини). Баланс учасника системи обліку включає інформацію про зараховану на баланс обліковувану деревину, господарські операції з деревиною, обробку / переробку, споживання / списання деревини та іншу інформацію, визначену Регулятором.

8. Баланс власника лісів, постійного лісокористувача включає інформацію про заготівлю та інші способи зарахування лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, господарські операції з деревиною та іншу інформацію, визначену Регулятором.

9. Баланс інших суб'єктів господарювання може включати інформацію про господарські операції з обліковуваною деревиною, в результаті яких здійснено їх зарахування на баланс та/або списання з балансу, інформацію про обробку / переробку лісоматеріалів, зарахування на баланс окремих виробів з деревини, подальшу обробку / переробку окремих виробів з деревини, споживання / списання, господарські операції з відчуження окремих виробів з деревини та іншу інформацію, визначену Регулятором.

10. Обсяг списаної з балансу учасника системи обліку обліковуваної деревини має відповідати обсягу зарахованої на баланс обліковуваної деревини з урахуванням поточного залишку обсягу обліковуваної деревини на балансі такого учасника системи електронного обліку деревини.

11. Інформація про господарські операції з деревиною має бути внесена до системи електронного обліку послідовно. Внесення до системи обліку інформації про правочини, які призводять до переходу права власності на деревину, із

загальним обсягом, що перевищує поточний баланс учасника системи обліку, є неможливим.

12. Не можуть бути зареєстровані у системі електронного обліку деревини будь-які правочини щодо передання права власності на лісоматеріали необроблені та/або деревину паливну, укладені поза організатором біржових торгів на ринку деревини, крім випадків, визначених цим Законом.

13. За наявності підстав до електронної системи обліку деревини можуть бути внесені зміни, в тому числі щодо кількісних та якісних характеристик обліковуваної деревини. Перелік підстав для внесення змін до системи обліку деревини, а також порядок їх оформлення визначаються Регулятором.

14. Припинення обліку деревини в системі електронного обліку відбувається в результаті внесення учасником системи електронного обліку інформації про відповідні господарські операції, в тому числі продаж обліковуваної деревини кінцевому споживачу в межах митної території України та/або експорт обліковуваної деревини, споживання обліковуваної деревини, списання обліковуваної деревини з балансу з інших підстав, визначених Регулятором.

15. Загальний обсяг обліковуваної деревини, що обліковуються в системі електронного обліку деревини, має відповідати сумі поточних залишків обліковуваної деревини на балансах учасників системи електронного обліку деревини.

Стаття 23. Облікові та товаросупровідні документи у системі електронного обліку деревини

1. У системі електронного обліку деревини формуються облікові документи щодо заготівлі та переміщення деревини, внесення змін до системи електронного обліку деревини, документи про походження деревини, товаросупровідні документи для транспортування лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, звіти, відомості, специфікації, видаткові накладні, акти та інші документи, перелік, та зміст яких визначається Регулятором.

2. Транспортування лісоматеріалів необроблених, деревини паливної здійснюється за наявності товаросупровідних документів, сформованих системою електронного обліку деревини в паперовій або електронній формі, форма та зміст яких встановлюється Регулятором.

3. Транспортування окремих виробів з деревини здійснюється за наявності товаросупровідних документів, які сформовані системою електронного обліку деревини та обов'язково мають містити ідентифікатор, сформований системою електронного обліку деревини. Товаросупровідні документи можуть бути оформлені в паперовій або електронній формі

4. Облікові документи, сформовані системою електронного обліку деревини, є первинними документами в електронній формі, як можуть бути викладені на паперовому носії.

Стаття 24. Порядок доступу до інформації, що міститься в системі електронного обліку деревини

1. Інформація, що міститься у системі електронного обліку деревини, є інформацією з обмеженим доступом, охороняється законом та не підлягає розкриттю, крім випадків, передбачених цим Законом та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання.

2. Власниками інформації, що міститься у системі електронного обліку деревини, є:

- власники лісів, постійні лісокористувачі та/або суб'єкти господарювання, які імпортують деревину на митну територію України – стосовно інформації, що міститься в їхніх особистих кабінетах (у тому числі інформації внесеної, переданої або отриманої через авторизованих інформаційних агентів), та стосується, зокрема, їхніх операцій з лісоматеріалами, балансу лісоматеріалів та документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в системі електронного обліку деревини відносно таких суб'єктів господарювання;

- суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з оброблення/перероблення деревини, здійснюють виготовлення та продаж виробів з деревини – стосовно інформації, що міститься в їхніх особистих кабінетах (у тому числі інформації внесеної, переданої або отриманої через авторизованих інформаційних агентів), та стосується, зокрема, їх операцій з купівлі-продажу, імпорту / експорту лісоматеріалів, виготовлення та купівлі-продажу, імпорту / експорту окремих виробів з деревини, балансу лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, а також документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в системі електронного обліку деревини відносно таких суб'єктів господарювання;

- інші суб'єкти господарювання та особи, які здійснюють господарські операції з деревиною та відповідають критеріям, встановленим Регулятором - стосовно інформації, що міститься в системі електронного обліку деревини щодо їх операцій з лісоматеріалами та/або окремими виробами з деревини, а також документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в системі електронного обліку деревини відносно таких суб'єктів господарювання;

- авторизовані інформаційні агенти - стосовно інформації щодо біржових торгів на відповідному авторизованому інформаційному агенті, та/або на організаторі біржових торгів деревиною, з яким авторизованим інформаційним агентом укладено договір про доступ до системи електронного обліку деревини, укладених за результатами таких біржових торгів, біржових угод та/або біржових договорів та/або деривативних контрактів, а також документів, що створюються та/або знаходяться та/або зберігаються в системі електронного обліку деревини відносно зазначених осіб;

- адміністратор - стосовно інформації, що міститься в системі електронного обліку деревини, Реєстру суб'єктів перероблення деревини та стосується, документів, інформації та даних, що створюються адміністратором та/або знаходяться та/або зберігаються в системі електронного обліку деревини, Реєстрі суб'єктів перероблення деревини;

3. Обмін інформацією між авторизованими інформаційними агентами та адміністратором, а також між організаторами біржових торгів на ринку деревини та авторизованими інформаційними агентами не є для авторизованих інформаційних агентів та організаторів біржових торгів на ринку деревини розкриттям професійної таємниці, використанням її у своїх інтересах або інтересах третіх осіб відповідно до статті 135 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

4. Адміністратор, органи державної влади, юридичні та фізичні особи, які під час виконання своїх функцій, визначених законодавством, безпосередньо чи опосередковано отримали в установленому цим законом порядку інформацію стосовно біржових торгів на відповідному авторизованому інформаційному агенті, організаторі біржових торгів на ринку деревини, укладених за результатами таких біржових торгів біржових угод та/або біржових договорів та/або деривативних контрактів, що становить професійну таємницю відповідно до статті 134 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», зобов'язані забезпечити збереження такої інформації, не розголошувати і не використовувати її у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

5. Адміністратор має право здійснювати розкриття узагальненої (знеособленої) інформації, отриманої від авторизованих інформаційних агентів на підставі договору про доступ до системи електронного обліку деревини, стосовно біржових угод та/або біржових договорів та/або деривативних контрактів шляхом опублікування на власному веб-сайті та/або в системі електронного обліку деревини. Адміністратору забороняється надавати недостовірну інформацію.

6. Інформація з системи електронного обліку деревини та/або доступ до такої інформації надається її власнику на підставі договору про надання доступу до системи електронного обліку деревини та/або письмового запиту власника інформації та/або іншій особі, визначеної у письмовому дозволі власника інформації. Інформація, що міститься в системі електронного обліку деревини, надається іншим особам у передбачених законом випадках.

7. Особи, винні в розголошенні та/або використанні у своїх інтересах або інтересах третіх осіб інформації, яка міститься в системі електронного обліку деревини, що заподіяло учаснику ринку деревини збитки, зобов'язані відшкодувати заподіяні збитки відповідно до закону.

8. Авторизовані інформаційні агенти мають право отримувати, зберігати, передавати та отримувати з системи електронного обліку деревини інформацію виключно щодо учасників ринку деревини, з якими ними укладено відповідний договір. Авторизовані інформаційні агенти мають забезпечити безпеку, конфіденційність і повноту такої інформації.

9. Порядок доступу до інформації, що міститься в системі електронного обліку деревини, у тому числі особистих кабінетах учасників ринку деревини, її розкриття та використання визначається м Регулятором.

10. Адміністратор та авторизовані інформаційні агенти зобов'язані забезпечити збереження інформації, що міститься в системі електронного обліку

деревини, особистих кабінетах учасників ринку деревини відповідно до вимог, встановлених Регулятором.

11. Посадові особи, працівники адміністратора та авторизованих інформаційних агентів не мають права вносити, виправляти, видаляти або будь-яким способом змінювати інформацію в системі електронного обліку деревини, крім випадків прямо передбачених цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора. Зазначені особи під час вступу на посаду, призначення, укладення відповідного договору підписують зобов'язання щодо збереження професійної таємниці.

Розділ VII. Міжнародний обіг деревини та окремих виробів із деревини

Стаття 25. Обмеження та вимоги щодо експорту деревини

1. Вивезення (відчуження) за межі митної території України лісоматеріалів необроблених на період дії військового часу та протягом п'яти років після його завершення забороняється.

2. Вивезення (відчуження) за межі митної території України деревини рідкісних порід дерев та окремих виробів з деревини рідкісних порід дерев забороняється.

3. Відчуження деревини паливної та окремих виробів із деревини з метою подальшого вивезення за межі митної території України здійснюється виключно на організаторах біржових торгів на ринку деревини.

4. Відчуження за межі митної території України в митному режимі експорту суб'єктами господарювання деревини паливної та окремих виробів з деревини допускається за наявності сертифіката про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини.

5. Випуск у митний режим експорту окремих виробів з деревини здійснюється з використанням механізму "єдиного вікна" відповідно до Митного кодексу України митними органами на підставі сертифікатів про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, а також договору / контракту, укладеного за результатами біржових торгів на ринку деревини.

6. Відчуження за межі митної території України деревини паливної в митному режимі експорту суб'єктами господарювання допускається за наявності сертифіката про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини і за умови заготівлі деревини виключно під час здійснення вибіркових рубок головного користування в лісах штучного походження в межах областей, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів і за умови підтвердження відсутності на ділянці проведення рубок видів, занесених до Червоної книги України.

7. Випуск у митний режим експорту деревини паливної та окремих виробів з деревини здійснюється митними органами на підставі сертифіката про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, довідок про походження деревини з областей, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів та довідок про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля деревини, виданих Регулятором.

8. Випуск у митний режим експорту деревини паливної та окремих виробів з деревини здійснюється митними органами з використанням механізму "єдиного вікна" відповідно до Митного кодексу України.

Стаття 26. Сертифікат про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини

1. Порядок видачі, переоформлення, анулювання та відмови у видачі, переоформленні, анулюванні сертифіката про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Сертифікати про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини формуються із застосуванням системи електронного обліку деревини та безоплатно видаються Регулятором, суб'єктам господарювання засобами інформаційної системи у сфері лісового господарства.

3. Сертифікат про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини видається на кожну партію лісоматеріалів або окремих виробів з деревини, оформлену одним товаросупровідним документом, і діє протягом шістдесяти календарних днів з дня його видачі.

4. Сертифікат про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини має обов'язково містити код УКТ ЗЕД та є експертним висновком Регулятора щодо класифікації товару, що виданий із застосуванням спеціальних знань про ринок деревини. Такий експертний висновок є обов'язковим документом при розгляді складних випадків класифікації товару митними органами відповідно до вимог Митного кодексу України.

5. Подання заяви щодо одержання переоформлення, анулювання сертифіката про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, а також видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) сертифіката здійснюються в електронній або паперовій формі.

6. Сертифікат про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини не може передаватися іншим суб'єктам господарювання для подальшого відчуження деревини та окремих виробів з деревини.

7. Регулятор забезпечує ведення та розміщення в інформаційній системі у сфері лісового господарства електронного переліку виданих сертифікатів про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, а також внесення виданих сертифікатів до єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі" у формі електронних документів, засвідчених електронним підписом, що базується на кваліфікованому

сертифікаті відкритого ключа, відповідно до вимог Закону України "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги", в день видачі таких сертифікатів.

Стаття 27. Довідка про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля деревини

1. Порядок видачі, переоформлення, анулювання та відмови у видачі, переоформленні, анулюванні довідки про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля деревини, затверджується Кабінетом Міністрів України. Довідку про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля деревини, видає Регулятор.

2. Довідка про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля деревини, видається в 10-денний термін на безоплатній основі.

3. Довідка про відсутність видів занесених до Червоної книги України на ділянках, де відбувалась заготівля деревини, видається на кожну партію деревини, оформлену одним товаросупровідним документом.

Стаття 28. Довідка про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів

1. Нормативи мінімально необхідної захисної лісистості для областей України затверджуються наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

2. Порядок видачі, переоформлення, анулювання та відмови у видачі, переоформленні, анулюванні довідки про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів, затверджується Кабінетом Міністрів України. Довідку про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів, видає Регулятор.

3. Довідка про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів, видається в 5-денний термін на безоплатній основі.

4. Довідка про походження деревини з області, де показник захисної лісистості є не меншим від встановлених нормативів, видається на кожну партію деревини, оформлену одним товаросупровідним документом.

Розділ VIII. Порядок врегулювання спорів та відповідальність за порушення законодавства на ринку деревини

Стаття 29. Порядок врегулювання спорів на ринку деревини

1. Спори між учасниками ринку деревини, які виникають у зв'язку з їх участю у біржових торгах, укладенням і виконанням договорів / контрактів за результатами біржових торгів, врегульовуються у досудовому порядку організатором біржових торгів на ринку деревини відповідно до вимог законодавства про організовані товарні ринки.

2. Спори між учасниками ринку деревини, які виникають при здійсненні ними будь – яких правочинів, господарських операцій з деревиною поза організатором біржових торгів на ринку деревини, у досудовому порядку вирішуються сторонами самостійно шляхом переговорів.

3. Сторони договору / контракту щодо деревини, укладеного поза організатором біржових торгів на ринку деревини, мають право направити скаргу на дії іншого учасника ринку деревини до Регулятора. Регулятор встановлює вимоги до оформлення скарг та визначає порядок їх розгляду.

4. За результатами розгляду скарг Регулятор має право видавати обов'язкові до виконання акти індивідуальної дії, направлені на попередження порушення або припинення порушення вимог цього Закону, яке було виявлене за результатами розгляду скарги.

Стаття 30. Відповідальність за порушення законодавства про ринок деревини

1. Учасники ринку деревини, які порушили законодавство про ринок деревини, несуть відповідальність згідно із чинним законодавством.

2. Регулятор має право застосовувати заходи впливу до учасників ринку деревини, які порушили вимоги цього Закону та законодавства про ринок деревини.

3. З метою припинення порушення вимог законодавства про ринок деревини Регулятор має право прийняти рішення про тимчасове обмеження, зупинення або припинення доступу учасника ринку до системи електронного обліку деревини, Реєстру суб'єктів перероблення деревини або анулювання виданих дозвільних документів, сертифікатів, довідок тощо.

4. Рішення про застосування Регулятором заходів впливу можуть бути оскаржені у судовому порядку.

5. У разі якщо Регулятором при виконанні своїх повноважень встановлено ознаки порушень законодавства, притягнення до відповідальності за які віднесено до повноважень інших органів державної влади, то Регулятор невідкладно надає отриману інформацію та/або документи до такого органу державної влади.

Розділ IV. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його офіційного опублікування, крім:

1) статті 16, частини 3 статті 17, частини 1 статті 23, частини 7 статті 26, які набирають чинності через шість місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону;

2) частини 5 статті 3, частини 1, 4 статті 11, частини 7 статті 12, частин 2, 3 статті 13, частини 4 статті 15, частини 6-8 статті 18, абзаців 3-6 частини 1 статті 19, частини 4 статті 19, частини 4 статті 20, статті 21, частини 3, 6-11, 14, 15 статті 22, частини 3 статті 23, частин 2, 3, 6, 8 статті 24, які набирають чинності через дванадцять місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України:

1) протягом трьох місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, встановити вимоги до функціонування інформаційної системи у сфері лісового господарства, порядку доступу до інформації у ній;

2) протягом трьох місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону затвердити інші нормативно – правові акти, направлені на реалізацію положень цього Закону та прозвітувати Комітету з питань економічного розвитку Верховної Ради України про стан виконання.

3. Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства (Регулятору):

1) протягом одного місяця з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, прийняти рішення про визначення особи, яка забезпечує адміністрування системи електронного обліку деревини та прозвітувати Комітету з питань економічного розвитку Верховної Ради України про стан виконання;

2) протягом трьох місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону розробити та затвердити нормативно – правові акти, направлені на реалізацію положень цього Закону та прозвітувати Комітету з питань економічного розвитку Верховної Ради України про стан виконання.

4. Договори про відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної та/або окремих виробів з деревини, що були укладені до набрання чинності цим Законом, діють в межах істотних умов договору до моменту їх виконання (сплати ціни договору та передачі товару покупцю). Істотні умови таких договорів не можуть змінюватися.

5. Установити, що до приведення законодавства у відповідність з цим Законом інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

6. Товарні біржі, які станом на дату набрання чинності цим Законом, не менше одного календарного року здійснювали організацію біржових торгів на ринку деревини, вважаються такими, що мають статус організатора біржових торгів на ринку деревини відповідно до цього Закону.

Такі товарні біржі зобов'язані протягом шести місяців з дати набрання чинності цим Законом подати Регулятору свої внутрішні документи щодо організації біржових торгів на ринку деревини для погодження у порядку, визначеному Регулятором.

7. На період до набрання чинності абзаців 4-6 частини 1 статті 19 цього Закону організатори біржових торгів на ринку деревини є учасниками системи електронного обліку деревини.

8. Регулятор має право здійснювати авторизацію інформаційних агентів шляхом включення організаторів біржових торгів на ринку деревини до Реєстру авторизованих інформаційних агентів до набрання чинності статтею 21 цього Закону. При цьому Реєстр авторизованих інформаційних агентів починає діяти з дати набрання чинності статтею 21 цього Закону.

До набрання чинності статтею 21 цього Закону обмін інформацією між адміністратором системи електронного обліку деревини та організаторами біржових торгів на ринку деревини відбувається в порядку, встановленому адміністратором системи електронного обліку деревини, на підставі відповідного договору.

9. На період до набрання чинності частиною 3 статті 24 цього Закону обмін інформацією між організаторами біржових торгів на ринку деревини та адміністратором системи електронного обліку не є для організаторів біржових торгів на ринку деревини розкриттям професійної таємниці, використанням її у своїх інтересах або інтересах третіх осіб відповідно до статті 135 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

10. Частина 1 статті 25 втрачає чинність через 5 років після припинення дії військового стану в Україні.